

Samenvatting

Rob Bregman

Columnist Ben Wijffelaars had gehoord dat wormenmest geschikt zou zijn voor cactussen. Hij vraagt zich wel af hoe die mest in grote hoeveelheden geproduceerd kan worden.

Theo Heijnsdijk vervolgt zijn serie over de 'Verkade' boeken uit 1930-1931 met *Euphorbia caerulescens* (ook gespeld als *coerulescens*). Deze cactusachtige stamsucculent, afkomstig uit de streek rond Jansenville in Zuid Afrika, werd voor het eerst beschreven in 1827 door de bekende Britse botanicus Adrian Haworth. De 4-6 ribbige stammen worden ca. 2 meter hoog en vormen op den duur groepen van 1-3 meter doorsnede. In de originele beschrijving wordt niet gesproken over rizomen, dat zijn horizontale, ondergrondse stengels waaruit nieuwe scheuten ontspringen. Veel als *E. caerulescens* gelabelde planten hebben echter wél rizomen. Vandaar dat de Zuid-Afrikaanse botanicus Peter Bruyns die planten met rizomen een andere naam gaf: *E. radyeri*. Beide soorten zijn gelukkig in de natuur niet bedreigd; ze staan in de lijst 'least concern' (minst bedreigd).

In deel 136 van zijn serie 'Voor het voetlicht' toont Bertus Spee weer 4 interessante succulente planten, voorzien van een korte beschrijving. Deze keer zijn dat *Browningia candelaris*, *Oreocereus doelzianus* var. *sericata*, *Pachypodium densiflorum* en *Turbinicarpus alonsoi*.

Nicolas Samyn doet verslag van zijn reis naar de Atacama-woestijn in Chili, een van de droogste plekken op aarde. In gezelschap van Luc Vandecaveye bezocht hij groeiplaatsen van een groot aantal cactussen, zoals *Copiapoa*, *Eulychnia*, *Echinopsis* (*Trichocereus*), *Miquelopuntia*, *Eriosyce* en *Neoporteria*.

Henk Ruinaard presenteert de voorlopige resultaten van zijn onderzoek naar de ploëdie in het geslacht *Echinocereus*. Het begrip ploëdie heeft betrekking op het aantal chromosomen in de celkern. Normaal is dat 22 (2x11) chromosomen (diploëd). Maar niet zelden is dat een veelvoud daarvan, zoals 33 (triploëde), 44 (tetraploëde), 55 (pentaploëde) of zelfs 66 (hexaploëd). Henk is vooral geïnteresseerd in wat er gebeurt met de volgende generaties (de F1, F2 en F3) van kruisingen van triploëde en pentaploëde planten. Die zijn meestal steriel en vormen dus geen (of niet kiemkrachtige) zaden. Echter, één triploëde kruising leverde toch 80 % gekiemde zaden op!

Aat van Uijen schrijft over G.D. Duursma, één van de oprichters van Succulenta in 1919. Hij was bestuurslid en hoofdredacteur van ons tijdschrift 'Succulenta'. Ook schreef hij een aantal boeken en publiceerde hij vele artikelen in ons blad. Hij had een bijzondere voorliefde voor epifytische cactussen. Na zijn dood kwamen zijn planten terecht in de tuinen van de Universiteit Utrecht. Zo kwam Aat in bezit van stekken van *Rhipsalis*-soorten, afkomstig dus van planten uit de verzameling van Duursma.

Ruud Tropper doet al langere tijd onderzoek naar de koude-tolerantie van cactussen. Deze keer behandelt hij het geslacht *Pediocactus*, planten uit het grensgebied van de Amerikaanse staten Utah en Arizona. Als deze planten vanaf september geen water meer krijgen, kunnen ze in onze kassen temperaturen van -10 °C (en soms zelfs -15 °C) overleven.

Nadet Somers bracht een bezoek aan het Vlaamse echtpaar Mieke Geuens en René Goris. Ze hebben een grote verzameling planten. Echinocereussen zijn de favoriete planten van René terwijl Mieke vooral geïnteresseerd is in de *Crassulaceae*, met name het geslacht *Echeveria*. Ze zijn al 19 keer in Mexico geweest, waar ze de laatste tijd vooral een zorgwekkende achteruitgang van de flora konden waarnemen.

Na het overlijden van onze hoofdredacteur Ludwig Bercht in 2021 werden zijn planten, zijn dia's en delen van zijn archief overgebracht naar de plantentuin Meise, even ten noorden van Brussel. Andre van Zuijlen en Frans Mommers konden tijdens hun bezoek zien dat de planten er mooi bijstonden. Het digitaliseren van de dia's was echter nog niet goed op gang gekomen.

Wolter ten Hoeve bespreekt weer enkele artikelen in recente nummers van buitenlandse tijdschriften, deze keer het Duitse 'Kakteen und andere Sukkulenten' en het Tsjechische 'Kaktusy'.

Zoals gebruikelijk is het achterblad weer de plaats voor de bijdrage van Tom Twijnstra. Zijn kerstcactus staat weer volop in knop, al is het voor Tom niet duidelijk of het de 'echte' of de 'valse' kerstcactus (*Schlumbergera bridgesii* dan wel *S. truncata*) is.

r.bregman@contact.uva.nl